

ОСОБЛИВОСТІ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Девіантна поведінка особистості - складне явище, яке передбачає біологічні, психологічні та насамперед соціальні аспекти. Зараз значно зростає ризик щодо криз в суспільстві, також спостерігається погіршення процесів відтворення соціального досвіду. На сучасному етапі розвитку суспільства простежуються процеси дестабілізації певних сфер суспільного життя та поширення різних форм прояву девіантної поведінки.

Маргіналізація життя, девіація та соціальна аномія – процеси, що супроводжують сучасне українське суспільство в період трансформації. Наше суспільство поєднує в собі два стани, а саме тоталітарний і посттоталітарний, кожен із яких представлений певними інституціями та ціннісно-нормативними системами. Саме це надає нові умови для зростання та розповсюдження девіантної поведінки в суспільстві.

Девіантна поведінка обумовлюється зовнішніми і внутрішніми факторами. Зовнішні фактори можна поділити на мікросоціальні та макросоціальні. Саме зовнішні фактори впливають на репродуктивність відхилень. Та слід пам'ятати, що вибір засобів залежить від самої особистості. Тут треба згадати внутрішні фактори, до яких відносять спосіб життя людини, на формування якого впливають відносини в родині, коло спілкування та засоби масової інформації.

Можна визначити певні узагальнені причини відхилень. За своєю суттю вони зводяться до об'єктивних та суб'єктивних протиріч у суспільному розвитку, що порушують взаємодію особистості із соціальним середовищем, призводять до форми поведінки індивідів, що не співставляється з існуючою нормативною системою.

У період економічної, соціальної та політичної криз рівень життя багатьох верств населення значно погіршився. Постає велика проблема бідності та безробіття. Це обумовлює виникнення і поширення конфліктних ситуацій, що можуть сприяти до девіантної поведінки в суспільстві. Для поліпшення ситуації, слід урегулювати стан нашої країни в цілому, а також приділяти увагу соціально-психологічній профілактиці, яка є найбільш ефективною, особливо у формі впливу на умови й причини, які викликають девіантну поведінку, на ранніх етапах.

Науковий керівник: Литовченко І.В., к. філос. н., доцент